19/02/2019

Ιερά Μονή Ταξιαρχών Γρεβενων – Λόγοι Εισαγωγικοί

/ Ιερές Μονές

Ο οικισμός βρίσκεται στην αριστερή όχθη του Αλιάκμονα, πλάι στο δημόσιο δρόμο Γρεβενών-Κοζάνης. Σήμεραν το Κοτσκό μετονομάσθηκε σε Ταξιάρχη από τη γειτονική Μονή Ταξιαρχών Κουσκού.

Η ιστορία του χωριού και οι παραδόσεις σχετικά μ’ αυτό (Κουσκό) αφορούν μετακινήσεις, αγοραπωλησίες, απελευθερώσεις. Αναφέρεται ότι η αρχική του θέση δεν ήταν εδώ που βρίσκεται σήμερα, αλλά στα Καλύβια. Επί Τουρκοκρατίας υπήρξε κεφαλοχώρι (1764), αργότερα όμως το 1824, οι κάτοικοί του αναγκάστηκαν να το πουλήσουν στο Μπέη της περιοχής, ξαναγοράζοντας το λίγα χρόνια μετά, το 1842, οπότε και το χωριό ξανάγινε και παρέμεινε κεφαλοχώρι ως το 1912. Τότε, όλη η περιοχή απελευθερώθηκε από τον Τουρκικό ζυγό. Οι κάτοικοί του είναι ντόπιοι.

Το χωριό είναι χτισμένο σε 640 μ. υψόμετρο και ο ποταμός Αλιάκμονας περνά 5 χλμ. Α του και 4 χλμ. Ν.

Μονή Ταξιαρχών (1815)

Η Μονή Ταξιαρχών βρίσκεται δυτικά και σε απόσταση 300 μ. περίπου από τον οικισμό. Η μονή ιδρύθηκε στα ερείπια παλιότερου μοναστηριού. Στη σημερινή του μορφή το μοναστήρι ανήκει στον 19ο αιώνα. Το συγκρότημα σώζεται στο συνολό του. Στο κέντρο της εσωτερικής αυλής υπάρχει το καθολικό με τη λιτή του. Στη Β. και Ν. πλευρά υπάρχουν τα κελιά, το αρχονταρίκι, διάφοροι βοηθητικοί χώροι, το βορδοναρείο, το φωτάναμα και ο φούρνος.

Στην Α. και Δ. πλευρά υπάρχει η πύλη της Μονής. Το καθολικό της μονής αποτελεί μία παραλλαγή του αθωνικού τύπου, από τον οποίο έχει διατηρήσει τους χορούς. Πρόκειται για μία βασιλική με τρούλο, με εγκάρσιους χορούς.

Το καθολικό της μονής ανήκει στον εγγεγραμμένο σταυροειδή αθωνικό τύπο. Το καταστατικό της μονής φυλάσσεται σήμερα το γραφείο της Κοινότητας του χωριού : «1834: Κατάστιχων/της μονής των πανμεγίστων /Ταξιαρχών Μιχαήλ και /Γαβριήλ εκ χωρίου Κοσικό». Ο θεμέλιος λίθος, όπως αναγράφεται στην τρίτη σελίδα, κατετέθη το 1834 «σεπτεμβρίού 23».

Στο κατάστιχο αυτό, το οποίο ουσιαστικά είναι ένα βιβλίο παρρησίας , καταγράφονται τα χωριά της περιοχής , οι κάτοικοι και οι προσφορές τους.

Κατά την παράδοση το καθολικό , το οποίο χτίστηκε το 1815, θεμελιώθηκε στη θέση παλιότερου ναού.

Η κτιτορική επιγραφή βρίσκεται στο εσωτερικό υπέρθυρο της κυρίας εισόδου του ναού και έχει ως εξής:

«Ιστορήθη ο θείος ούτος και πάνσεπτος ναός των Πανμεγίστων Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ της Μονής Κουσκόν, αρχιερατεύοντος του Παναγιερολογιωτάτου του Αγίου Μητροπολίτου Γρεβενών Κυρίου Ιωαννικίου εφημερεύοντος του Πανοσιωτάτου κυρ Παπα- Ιωσηφ επιτροπεύων ο κυρ Ζηνόβιος και δια επιστασίας του εντιμωτάτου κυρ Νικολάου Σούρφλη 1848 Απριλίου 3».

Τα κελιά της μονής χτίστηκαν 1933, ενώ ο πύργος του κωδωνοστασίου το 1897 από μαστόρους του χωριού Καλλονή.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΤΣΙΟΥΜΕΛΑ ΓΛΥΚΕΡΙΑ -ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ

Εκ της Ιεράς Μητροπόλεως Γρεβενών